

NOVEMBER 1. – MINDENSZENTEK

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium

(részlet)

Mindenszentek, a göcsejiek ajkán mincién napja. Katolikus tanítás a szentek egyessége. Eszerint az élő és elhalt hívek titokzatos közösséget alkotnak, és az Úr színe előtt egymásért könyörögnek, helytállanak. A küzdő egyház (Ecclesia militans) a földön élő, a szenvedő egyház (Ecclesia patiens) a már meghalt, de még a tisztítóhelyen szenvedő, a diadalmas egyház (Ecclesia triumphans) pedig a már mennyekbe jutott, üdvözült hívek társasága.

Mindenszentek napja mindazon megdicsőült lelkek ünnepe, akikről megszámlálhatatlan sokaságuk miatt a kalendárium külön-külön, névszerint nem emlékezik meg.

Jankovics Marcell: Jelkép-kalendárium

(részlet)

Mindenszentek

A Mindenszentek-kép (német Allerheiligenbild) legkorábbi példája egy X. századi német misekönyvből való. A miniatúra a Bárányt imádó szentek és angyalok sorait ábrázolja. A XIV. századtól kezdve a Bárányt fokozatosan a Szentháromság képmása helyettesíti, vagy az Atyaistené, akit rendszerint pápai díszben jelenítenek meg, amivel szintén a Szentháromságra, illetve a római egyház egyetemességére (kizárólagosságára) kívánnak utalni. A Szűzanya is helyet kaphat az Isten trónja mellett (Mária megkoronázása). E változat szöveges alapja az Arany legendában található meg. A katolikus ünnepnek saját liturgiája volt, a Mindenszentek litániája, amelynek szövegét rendszerint szentírási idézetekből állították össze. Mára az ünnep lassacskán elsovadt. A gyakorlatban halottak napjának vigíliája lett belőle.

Biblia – Mt 5, 1–12 – A nyolc boldogság

Szent István Társulati Biblia

A tömeg láttára fölment a hegyre és leült. Tanítványai köréje gyűltek, ő pedig szólásra nyitotta ajkát. Így tanította őket: „Boldogok a lélekben szegények, mert övék a mennyek országa. Boldogok, akik szomorúak, mert majd megvigasztalják őket. Boldogok a szelídek, mert övék lesz a föld. Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot, mert majd eltelnek vele. Boldogok az irgalmasok, mert majd nekik is irgalmaznak. Boldogok a tiszta szívűek, mert meglátják az Istent. Boldogok a békességben élők, mert Isten fiainak hívják majd őket. Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért, mert övék a mennyek országa. Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és hazudozva minden rosszat rátok fognak éniattam. Örüljete és ujjongjatek, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok! Így üldözték előttek a prófétákat is.”

Biblia – Jel 7, 2–4., 9–17 – Az igazak megjelölése; A győztesek serege

Szent István Társulati Biblia

Majd láttam, hogy napkeletről egy másik angyal száll fel, az élő Isten pecsétje volt nála. Nagy hangon kiáltott a négy angyalnak, akiknek hatalmuk volt rá, hogy ártsanak a földnek és a tengernek: „Ne ártsatok se a földnek, se a tengernek, se a fáknak, míg meg nem jelöljük homlokukon Istenünk szolgálóit!” Ekkor hallottam a megjelöltek számát: száznegyvennégyezren voltak Izrael fiainak minden törzséből.

[...]

Ezután akkora sereget láttam, hogy meg sem lehetett számolni. Minden nemzetből, törzsből, népből és nyelvből álltak a trón és a Bárány előtt, fehér ruhába öltözve, kezükben pálmaág. Nagy szóval kiáltották és mondták: „Üdv Istenünknek, aki a trónon ül és a Bárálynak!” Az angyalok mind a trón, a vének és a négy élőlény körül álltak, arcra borultak a trón előtt, és imádták az Istent, mondván: „Amen, áldás, dicsőség, bölcsesség, hála, tisztelet, hatalom és erő a mi Istenünknek örökkön-örökké! Amen.” Ekkor a vének közül az egyik megszólított. Azt kérdezte tőlem: „Kik ezek a fehér ruhába öltözöttek, és honnan jöttek?” Így válaszoltam: „Te tudod, uram.” „Ezek a nagy szorongatásból jöttek – magyarázta meg –, ruhájukat fehérre mosták a Bárány vérében. Ezért állnak Isten trónja előtt, s éjjel-nappal szolgálnak neki a templomában. A trónon ülő közöttük lakozik. Nem éheznek és nem szomjaznak többé, a nap nem égeti őket, sem másfajta hőség, mert a Bárány, aki a trón közepén áll, legelteti, és élő vizek forrásához tereli őket, az Isten pedig letörli a szemükről minden könnyet.”

Pilinszky János: Szentek egyessége
(részlet)

Szent János látomása időbeli előrevetítése annak az egységnek, ami azonban már most, itt a földön is egybeolvaszt bennünket az Istenben ujjongók s a purgatóriumban várakozók népével. S e kapocs nem más, mint a felebaráti szeretet, úgy, ahogy azt az Evangélium tanítja. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítják Jézusnak az ítéletre vonatkozó szavai: „Mert éheztem, és ennem adtatok; szomjúhoztam, és innom adtatok...” Éheztem, szomjaztam, mezítelen voltam... Egytől egyig a felebaráti szeretetről szólnak e szavak, s úgy teljesítik ki a Nyolc Boldogság ígét, ahogy két ember öleli át egymást az irgalom és a szeretet szorításában – ahogy az irgalmas samaritánus és szerencsétlen felebarátja ölelkezhetett. Ez köztünk Isten jelenléte, s a kapocs, mely mindannyiunkat egybefűz békéjében.